

FLORENCE BRAUNSTEIN
JEAN-FRANÇOIS PÉPIN

RĂDĂCINILE
CULTURII
OCCIDENTALE

Traducere:
NICOLAE CONSTANTINESCU

EDITURA LIDER

Cuprins

<i>CUVÎNT ÎNAINTE</i>	5
<i>CAPITOLUL I</i>	
<i>MOȘTENIREA ANTICHITĂȚII CLASICE</i>	7
I. GRECIA	7
1. POLITICA	7
1.1. Viața politică: conceptele	7
1.2. Vocabularul politic	10
1.3. Actorii vieții politice	17
2. FILOZOFIA	19
2.1. Școlile filozofice	20
2.2. Sfirșitul filozofiei antice	33
3. ȘTIINȚA	34
3.1. Geometria și matematica	36
3.2. Fizica	38
3.3. Medicina	41
4. ISTORIA	44
4.1. De la cronică (Herodot)...	44
4.2. ... la adevărul istoric (Tucidide)	46
5. LITERATURA	47
5.1. Diferitele tipuri de poezie	47
5.2. Nașterea tragediei	51
5.3. Nașterea comediei: Aristofan	53

RĂDĂCINILE CULTURII OCCIDENTALE

6.	MITURI, ISTORIE ȘI LITERATURĂ	54
6.1.	Funcția mitului	54
6.2.	Mit și sens	57
II.	ROMA	58
1.	INSTITUȚIILE	58
1.1.	Magistratură și popor	58
1.2.	O operă legislativă monumentală: coduri și reguli	63
2.	ÎNTÎIETATEA DE CARE SE BUCURA <i>URBS</i> .	71
2.1.	Orașul amenajat	71
2.2.	Orașul, expresia politicului	73
3.	CICERO ȘI CETATEA NECESARĂ	74
3.1.	Concepția despre politică înainte de Cicero	74
3.2.	Cetatea necesară	75
4.	LATINA	76
4.1.	Limba cărturarilor	76
4.2.	De la limba Bisericii la „liturghia fără latină“	76
4.3.	Latina formatoare: de la latină la franceză	79
III.	GRECIA ȘI ROMA: CONTINUITATEA ARTISTICĂ	81
1.	IDEALUL DE REFERINȚĂ: PARTENONUL	81
1.1.	Marile principii	81
2.	O ARTĂ A OMULUI	85
2.1.	De la arta elenistică la baroc	87
2.2.	Antichitate și neoclasicism	91
<i>CAPITOLUL II</i>		
<i>MOȘTENIREA BARBARILOR</i>		96
I.	CELȚII ȘI GALII	98
1.	PRINCIPALELE APORTURI URBANISTICE	99

1.1. Locuințe și urbanizare	99
1.2. Principalele invenții urbane	101
2. SOCIETATEA	101
II. VECHII GERMANI	104
1. ARTA	105
2. LIMBA	107
3. TRANZIȚIA SPRE EVUL MEDIU	108
<i>CAPITOLUL III</i>	
<i>MOȘTENIREA BIBLICĂ: RĂDĂCINILE IUDAICE</i>	
<i>MOȘTENIREA EVANGHELICĂ: RĂDĂCINILE</i>	
<i>CREȘTINE</i>	111
I. BIBLIA	111
1. CĂRȚILE	111
2. RĂSPÎNDIREA	114
3. MESAJUL PROFETILOR	114
4. MESIANISMUL	116
II. EVANGHELIA	117
1. IISUS HRISTOS	117
2. EVANGHELIȘTII	118
3. CREȘTINISMUL	119
III. CREȘTINĂTATEA	119
1. RĂSPÎNDIREA CREȘTINISMULUI	119
2. ORGANIZAREA BISERICII	120
3. ARTA ROMANICĂ	120
4. ARTA GOTICĂ	122
IV. RUPERA „VEȘMÎNTULUI FĂRĂ	
CUSĂTURĂ“	124
1. BISERICA ORTODOXĂ	124
2. PROTESTANȚII	125
3. BISERICA CATOLICĂ	127

RĂDĂCINILE CULTURII OCCIDENTALE

CAPITOLUL IV

<i>MOȘTENIREA RENAȘTERII ȘI UMANISMULUI</i>	130
I. CONTRIBUȚIA ANTICHITĂȚII	131
1. O REDESCOPERIRE	131
2. COLEGII ȘI ACADEMII	136
3. ARHEOLOGIA: MUZEE ȘI COLECȚIONARI	140
4. UMANISM ȘI NEOPLATONISM	141
II. O LUME A CĂRȚII	144
1. IMPRIMERIE ȘI ALFABETIZARE	144
2. AVÎNTUL BIBLIOTECILOR	146
3. CĂRȚI ȘI ÎNVĂȚĂMÎNT	148
III. O PERCEPERE NOUĂ A ARTEI	150
1. IMITAREA NATURII ȘI A FRUMOSULUI	152
2. REGĂSIREA CORPULUI	157
3. ARTĂ, ȘTIINȚĂ ȘI TEHNICĂ	160
IV. DEZVOLTAREA ARTELOR ÎN ITALIA ÎN PERIOADA RENAȘTERII	166
1. TREI FOCARE: FLORENȚA, ROMA, VENEȚIA	166
2. FLORENȚA	168
2.1. Pictura	168
2.2. Sculptura	170
2.3. Arhitectura	174
3. ROMA	175
3.1. Arhitectura	176
3.2. Pictura	178
3.3. Sculptura	181
4. VENEȚIA	181
4.1. Pictura	182

4.2. Arhitectura	185
4.3. Sculptura	186
V. RENAȘTEREA FRANCEZĂ: O ARTĂ AULICĂ	188
1. O ARTĂ ÎN SERVICIUL PRINCEPULUI	189
2. MANIERISMUL ÎN FRANȚA	192
3. ARTIȘTII REGELUI	193
MOȘTENIREA ARTISTICĂ:	
DATE ȘI DEFINIȚII SUPLIMENTARE	194
Tehnici și arte	196
<i>CAPITOLUL V</i>	
<i>MOȘTENIREA LUMII MODERNE</i>	200
I. MUZICA CLASICĂ	201
1. SURSA: RENAȘTEREA ITALIANĂ	201
2. INSTRUMENTE NOI	202
3. OPERA ȘI CANTATA	204
3.1. <i>Orfeo</i> de Claudio Monteverdi (1607)	204
3.2. Johann Sebastian Bach: revelația coralei și cantatei	204
3.3. Alți mari inovatori	205
4. CONCERT, MUZICĂ SACRĂ, MUZICĂ PROFANĂ	205
5. CĂUTĂRILE LUI W.A. MOZART	207
II. ȘTIINȚELE EXACTE	209
1. MEDICINA	209
2. MATEMATICA	211
3. FIZICA	213
4. ASTRONOMIA	214
5. LEIBNIZ ȘI NEWTON: CEARTA	216
5.1. Leibniz	216
5.2. Newton	220

RĂDĂCINILE CULTURII OCCIDENTALE

III. TEHNICILE	224
1. TOPITUL CU COCS	224
2. FABRICAREA OȚELULUI DIN SECOLUL AL XVIII-LEA ȘI PÎNĂ ÎN SECOLUL AL XIX-LEA	225
3. MAȘINA CU ABUR	226
4. DE LA SUVEICA ZBURĂTOARE LA RĂZBOIUL MECANIC DE ȚESUT	228
IV. ARTELE PLASTICE	231
1. ARTA OFICIALĂ: ACADEMISMUL	235
2. AMATORII DE ARTĂ: O PICTURĂ MARGINALĂ	237
3. ARHITECTURA CLASICĂ	239
<i>CAPITOLUL VI</i>	
<i>MOȘTENIREA FILOZOFILOR ILUMINIȘTI</i>	243
I. APARIȚIA OPINIEI	243
1. GAZETE ȘI ZIARE	244
2. JURNALIȘTII ȘI OPINIA PUBLICĂ	246
II. ENCICLOPEDIA	249
1. FONDATORII ȘI FINALITATEA <i>ENCICLOPEDIIEI</i>	250
2. RĂSPÎNDIREA <i>ENCICLOPEDIIEI</i> ȘI ROLUL OAMENILOR DE LITERE	251
III. IDEILE LA MODĂ	252
1. TRILOGIA PROGRES, RAȚIUNE, FERICIRE	253
2. NATURA ȘI IDEEA DE NATURĂ	255
3. SOCIETATE, EGALITATE ȘI TOLERANȚĂ	258
IV. DREPTURILE OMULUI	260

1. UNITATEA ȚĂRII ȘI EGALITATEA SOCIALĂ	261
2. DUPĂ DREPTUL DE, DREPTUL LA...	264
V. NOILE CADRE DE VIAȚĂ	266
1. TUTUN, CAFEA ȘI ARTĂ CULINARĂ	266
2. PARIS, NAȘTEREA UNUI ORAȘ MODERN	270
3. SPRE NOI CULTURI	272